BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges i samarbejde med kommunerne og relevante lokale aktører senest til EM 2027 at fremlægge et landsdækkende beslutningsgrundlag for etablering af svømmefaciliteter i Grønland. Beslutningsgrundlaget skal indeholde en prioritering af, i hvilke byer behovet og realiseringsmulighederne er størst, samt belyse forskellige typer af svømmefaciliteter, anlægs- og driftsøkonomi, energiforhold, ejerskabs- og driftsmodeller og finansieringsmuligheder. Der skal desuden fremlægges en mulig tids- og handlingsplan for realisering af ét eller flere projekter.

Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 8. oktober under EM2026 gennemgået forslaget.

Forslagenes formål og indhold

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut i samarbejde med kommunerne og relevante lokale aktører at fremlægge et landsdækkende beslutningsgrundlag for etablering af svømmefaciliteter inden EM 2027. Det foreslås, at beslutningsgrundlaget indeholder en prioritering af byer efter behov og realiseringsmuligheder samt belyser forskellige anlægstyper, anlægs- og driftsøkonomi, energiforhold, ejerskabs- og driftsmodeller samt finansieringsmuligheder. Endvidere skal der fremlægges en mulig tids- og handlingsplan for realiseringen af ét eller flere projekter.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut
Under forslagets 1. behandling blev mulighederne for ekstern medfinansiering af svømmefaciliteter fremhævet.

Det blev påpeget, at man med fordel kan undersøge airdome-løsninger samt muligheden for at inddrage fonde, erhvervslivet og øvrige samarbejdspartnere i finansieringen. Det blev desuden fremhævet, at det er vigtigt at inddrage den viden og de erfaringer, som lokale initiativtagere har opsamlet de enkelte steder, og undersøge, hvordan eksisterende planer og muligheder kan anvendes som grundlag for det videre arbejde.

Der blev rejst spørgsmålstegn ved, hvilken nytte et nyt katalog vil have, hvis det ikke undersøges, om de lokale projekter rent faktisk kan realiseres. Det blev samtidig fremhævet, at svømmehaller ikke kun er et spørgsmål om børn og unge, men også handler om sundhed, sikkerhed, idræt og udvikling af lokalsamfundet.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

> ”Naalakkersuisut pålægges at udarbejde et inspirations- og beslutningskatalog inden udgangen af 2027, der beskriver forskellige typer af svømmefaciliteter tilpasset størrelsen på forskellige byer og bygder, som kommuner og lokale aktører kan benytte som grundlag for deres fremtidige prioriteringer samt belyse anlægs- og driftsøkonomi, energiforhold, ejerskabs- og driftsmodeller og finansieringsmuligheder”.

Demokraatit tilsluttede sig ændringsforslaget fra Naalakkersuisut og henviste punktet til behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Naleraq og Siumut henviste punktet til behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Inuit Ataqatigiit tilsluttede sig ændringsforslaget fra Naalakkersuisut og henviste punktet til behandling i Anlægsudvalget. Atassut tilsluttede sig forslaget og henviste punktet til behandling i Anlægsudvalget.

På baggrund af ovenstående forhold blev forslaget henvist til videre behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser
Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at det forventeligt svarer til 1,5 mio. kr.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget skal først og fremmest bemærke, at Naalakkersuisut har oplyst, at Naalakkersuisut har respekt for og tillid til kommunernes faglige og politiske vurderinger i forhold til deres lokale anlægsprojekter, samt at dette sker i overensstemmelse med kommunernes egne behov, ønsker og økonomiske rammer.

Det bemærkes samtidig, at Naalakkersuisut har oplyst, at der i henhold til gældende lovgivning er mulighed for, at Naalakkersuisut understøtter etableringen af svømmefaciliteter, samt at kommunalbestyrelserne også har mulighed for at yde tilskud, hvilket kan skabe et grundlag for kommunal medfinansiering af disse.

Udvalget anerkender beslutningsforslagets intention om at forbedre befolkningens adgang til svømmefaciliteter, herunder ønsket om at investere i større sikkerhed, sundhedsfremmende fritidsaktiviteter, rehabilitering, undervisning, idræt og et stærkere lokalsamfund.

Udvalget er opmærksomt på, at etablering og drift af sådanne faciliteter er forbundet med betydelige økonomiske udfordringer. Udvalget finder det derfor bemærkelsesværdigt, at Naalakkersuisut har oplyst, at Naalakkersuisut under hensyntagen til den økonomiske situation i Grønland og de begrænsede økonomiske ressourcer vurderer, at et omfattende beslutningsgrundlag vil have begrænset relevans.

Udvalget bemærker, at det oprindelige forslag har til formål at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde et beslutningsgrundlag i samarbejde med kommunerne og relevante lokale aktører. Dette grundlag skal belyse en række centrale områder, herunder anlægs- og driftsøkonomi samt en handlingsplan for realisering osv.

Udvalget bemærker samtidig, at Naalakkersuisuts ændringsforslag har til formål at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde et inspirations- og beslutningskatalog inden udgangen af 2027. Dette katalog skal beskrive de forskellige typer af svømmefaciliteter, anlægs- og driftsøkonomi samt mulige ejerskabs- og driftsmodeller osv.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Et enigt udvalg skal samtidig opfordre Naalakkersuisut til at sikre, at der efter færdiggørelsen af kataloget arbejdes for konkret opfølgning og realisering af projekter vedrørende etablering af svømmehaller i Grønland.

Derudover skal et enigt udvalg opfordre Naalakkersuisut til at sikre, at behovene og de mulige løsninger i Nordgrønland, Østgrønland samt i mindre byer og bygder også indgår i udarbejdelsen af kataloget.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed Frederiksen

Nivi Rosing